

Frankrig og Nordamerika, hvortil forresten Forbilledet er givet forrige Aar i det eneste Parlament, idet over 100 Medlemmer have sendt en Adresse ved en Deputation til den nordamerikanske Præsident. Og dette har i Efteraaret givet Anledning til en interessant Forhandling i Kongressen i Washington. Opmærksomheden er henledet paa os og — for at bruge et Udtryk, som er kendt fra en anden Sag — „vort Kæmme“ i Udlandet vilde efter min Formening lide, hvis man lod denne Sag rent falde.

Jeg tror desuden, at det er et praktisk Skridt, som man her begynder paa. Da der sidste Gang var en Adresse om en europæisk Voldgiftsdomstol, kunde man med en vis Ret sige, at det var en Utopi; den var tildels et Hjernespid, Noget, der i alt Fald laa saa langt ude i Fremtiden, at man ikke kunde se, naar det skulde komme. Men jeg tror, at fordi en Sag ligger noget fjern, skal man ikke undlade at arbejde derfor, det gjælder kun om at arbejde paa rette Maade og med de rette Midler. Jeg tror, der vil foregaa noget Vignende her, som vi se i Naturens Verden f. Ex. ved Vandets Frysning. Denne Frysning sker ikke pludselig paa en Gang, men der dannes sig en Isnaal hist og en Isnaal her, Krytaller, som efterhaanden blive flere og flere, og saa foregaar endelig det, at hele Vandet størkner til en fast Masse. Paa lignende Maade tror jeg, at denne Sag skal fremmes. De smaa Stater ere særlig skiftede til at gaa i Spidsen, de skulle indbyrdes slutte saadanne Traktater, hvoraf vi allerede have en halv Snes, forskjellige Steder. De skulle slutte vedvarende Voldgiftstraktater, og efterhaanden komme de større Stater med, og der ved forberede man den fjerne Tanke Virkeliggjørelse, der udtrykkes som en europæisk Voldgiftsdomstol. Det er Grunden til, at jeg haaber, at det høie Thing ikke vil slyde denne Sag fra sig, men tage op, hvad Rigsdagen forømt 1875. Den Gang forelaa der en enstemmig Indstilling fra Udvalget for Andragender i Anledning af et lignende Forslag, nemlig at vedtage en Dagsorden, hvori man udtrede sin Sympathi for denne Tanke. Denne Indstilling var enstemmig fra hele Udvalget altsaa fra Repræsentanter af de forskjellige Partier.

Jeg tillader mig derfor at overrække den høitærede Formand et Udkast til et saadant Forslag til en Dagsorden, som jeg dernæst beder om Ordet for i Korthed at begrunde.

Formanden (Høgsbro): Den fremsatte Paastand om Overgang til den følgende Sag paa Dagsordenen lyder saaledes:

„Idet Folkethinget slutter sig til det i Andragendet udtalte Ønske, under Forudsætning af, at det deles af de andre Statsmagter, uden hvis enige Samvirken det ikke kan virkeliggjøres, gaar Thinget over til Dagsordenen.“

Bajer: Det høie Thing vil se, at dette Forslag er affattet saaledes, at jeg tror ikke noget eneste Medlem kan have nogen Betænelighed ved at stemme derfor. Det udtaler kun ganske i Almindelighed sin Tilslutning til det i Andragendet udtalte Ønske, og der er vistnok Ingen, der ønsker Andet, end at vi maa leve i en god Forstaelse med vore Naboer paa den anden Side af Sundet, og hvis der skulde komme Tvistigheder imellem os, og de diplomatiste Midler ikke strække til, vi da, inden vi gribe til Vaaben, ville søge at jævne Sagen ved Voldgift. Men for det Tilfælde, at Noget skulde have Betænelighed ved at stemme for en saadan Dagsorden, fordi det er Noget, vi ikke alene kunne gennemføre, men at vi skulle have de andre Statsmagters Medvirking, saa er det utrykkelig tilføjet, at det sker under Forudsætning af, at dette Ønske deles ogsaa af de andre Statsmagter, uden hvis enige Samvirken det ikke kan virkeliggjøres. Jeg skal anbefale at stemme for Dagsordenen, idet det forekommer mig, at vi, efterat vi for ikke mange Dage siden have fra Formandsstolen hørt en Erklæring, der har vakt Gjensklang i Syd, ved at vedtage en saadan Udtalelse som denne, ganske sikkert ogsaa vilde vinde Gjensklang mod Nord.

Formanden (Høgsbro): Forhandlingen dreier sig nu om det stillede Forslag til en Dagsorden, og som Følge deraf vil Indstillingen bortfalde, hvis Dagsordenen vedtages.

Jeg skal, inden Forhandlingen gaar videre, gjentage Dagsordenens Ordlyd som er: Idet Folkethinget slutter sig til det i Andragendet udtalte Ønske under Forudsætning af, at det deles af de andre Statsmagter, uden hvis enige Samvirken det ikke kan virkeliggjøres, gaar Thinget over til Dagsordenen.

Ordføreren (N. S. Larsen): Paa Udvalgets Begne har jeg ikke nogen Kompetence til at udtale mig hverken for eller imod Sagen, og jeg vil derfor kun tillade mig paa egne Begne at udtale, at det synes mig, at den reiste Sag i sig selv kan fortjene Sympathi, og egentlig er Noget, ja jeg kan sige det rent ud, af en saa uskyldig Art, at man uden nogen Risiko kan stemme derfor.